

בְּרִיךְ הוּא בָּעַא עַל יְקָרִיהוֹן דְּצַדִּיקַיָּא, יִתִּיר
עַל דִּילֵיהּ. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי, עֲתִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְמַתְבַּע עֲלִבּוֹנָא דִּישְׂרָאֵל מַעֲמִין עוֹבְדֵי
כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, וְלִמְחַדִּי לֹון בְּחִדּוֹתָא דְצִיּוֹן.
דְּכַתִּיב, (ירמיה לא) וּבָאוּ וְרָנְנוּ בְּמֵרוֹם צִיּוֹן וְגו' .
וּכְדִין (ישעיה נט) וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְגו' . בְּרוּךְ יְיָ
לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

יותר על שלו. ולעתיד לבא עתיד
הקדוש ברוך הוא לתבוע עלבון
ישראל מעמים עובדי כוכבים
ומזלות ולשמתם בחדות ציון,
שפתוב (ירמיה לא) ובאו ורננו
במרום ציון וגו'. ואז (ישעיה נט)
ובא לציון גואל וגו'. ברוך ה'
לעולם אמן ואמן. ימלוך ה'
לעולם אמן ואמן.

פְּרִשְׁתַּת שְׁלַח לָךְ

פְּרִשְׁתַּת שְׁלַח לָךְ

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, שְׁלַח לָךְ אַנְשִׁים
וַיִּתְּרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן וְגו' . (במדבר יב) רַבִּי
חֲזִיא פְּתַח, (איוב לח) הַמִּימִיךָ צְוִיתָ בְּקֶר יַדְעָתָה
שְׁחַר מְקוֹמוֹ. שְׁחַר פְּתִיב, ה"א אֶתְרַחֲקָא
מִשְׁחַר. מָאי טַעמָא. אֶלָּא אֲמַר רַבִּי חֲזִיא,
בְּשַׁעְתָּא דְנָטִי עָרַב, וְשִׁמְשָׁא נָטִי לְמִיעַל, כְּדִין
אֶתְחַלֵּשׁ תּוֹקֶפִיָּה, כְּדִין שְׁלֵטָא שְׁמָאֵלָא,
וּמְשַׁתְּכַח דִּינָא בְּעֵלְמָא, וְאַתְפְּשֵׁט (לעילא). וּכְדִין
בְּעֵי בַר נָשׁ לְצַלָּאָה, וּלְכַוְנָא רְעוּתָא (ס"א לְצַלָּאָה
דִּישַׁבַּח רְעוּתָא) קָמִי מַאֲרִיָּה.

וידבר ה' אל משה לאמר שלח
לך אנשים ויתרו את ארץ כנען
וגו'. רבי חזיא פתח, (איוב לח)
המימיך צוית בקר ידעתה שחר
מקמו. פתוב שחר, ה"א התרחקא
משחר. מה הטעם? אלא אמר
רבי חזיא, בשעה שנוטה הערב
והשמש נוטה להכנס, אז נחלש
כחו, ואז שולט, השמאל ונמצא
דין בעולם ומתפשט (למעלה). ואז
צריך האדם להתפלל ולכונן רצון
(להתפלל שימצא רצון) לפני רבונו.

דְּאֲמַר רַבִּי יִיסָא, כַּד נָטִי שְׁמֵשָׁא, וְאַתְחַלֵּשׁ,
כְּדִין אֶתְפַּתַּח חַד פְּתִיחוּ בְּשִׁמְשָׁא,
וְאַתְפְּנִישׁ חִילֵיהּ, וְשִׁמְאֵלָא שְׁלִיט. וַיִּצְחַק כְּרִי
בִּירָא תַּחֲוִתִּיהּ.

שאמר רבי ייסא, כשנוטה
השמש ונחלש, אז נפתח פתח
אחד בשמש ומתכנס כחו,
והשמאל שולט, ויצחק כורה
באר תחתיו.

בֵּינָן דְּעָאֵל לִילִיָּא, פְּתַקָּא דְקוּטְפָא בְּאַחְמַתִּיהּ
שְׂכִיחַ. וְכַמְּה חֲבִילִין טְרִיקָן (אזריקו)
אַתְפְּשֵׁטוּ בְּעֵלְמָא, וְכַלְהוּ שְׁטָאן בְּעַרְבוּבִיָּא,
וְאַזְלִי וְחִיבָאן בְּנַפְשָׁן דְּרִשְׁיַעֲיָא, (ס"א דְּבִנֵּי נִשְׂא)
וּמוֹדְעִין לֹון מְלִין, מְנַהוֹן כְּדִיבָן, וּמְנַהוֹן
קְשׁוּט, וּמֵאן דְּאַשְׁתְּכַח בִּינְיָיָהּ, אֶתְיַיְהִיב לֹון
רְשׁוּ לְחַבְלָא, וְכַלְהוּ בְּנֵי עֵלְמָא נִימִין, (וְאַתְפְּנִישׁוּ)
וְטַעֲמִין טַעֲמָא דְמוֹתָא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

בין שנכנס הלילה, השטר של
הכריתה מצוי באוצרו, וכמה
קבוצות מחבלים מזיקים (נזיקים)
מתפשטים בעולם, וכלם
משוטטים בערבוביה, והולכים
וצוחקים בנפשות הרשעים (של בני
אדם) ומודיעים להם דברים, מהם
פוזבים ומהם אמת, ומי שנמצא
ביניהם, נתנה לו רשות לחבל,
וכל בני העולם ישנים (והתכנסו)
וטועמים טעם מות, והרי בארנו.
בא וראה, כשמתעוררת רוח
צפון, אז מתקבלת כנסת ישראל

תא חזי, כד אתער רוח צפון, כדין אתקבלא
כנסת ישראל בשמאלא,

(ואתחברו כחדא) וְשָׂרִיא בְּדִרוּעָא בְּאַתְרָהָא. וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אָתִי לְאַשְׁתַּעֲשַׁע עִם צְדִיקָיִיא
דְּבִגְנִתָּא דְּעָדָן, וְכַדִּין פֻּל מָאן דִּיתַעַר לְמַלְעֵי
בְּאוּרֵייתָא בְּהוּא שְׁעִתָּא. הָא אֲשַׁתַּתְּףִי בְּהִדְהָ,
בְּגִין דִּיהִיא (תַּבְתָּ) וְכָל אֲכֻלוּסִין דִּילָהּ, מְשַׁבְּחָן
לְמַלְפָּא עֲלָאָה, וְכָל אֵינּוֹן דִּיאֲשַׁתְּכַחוּ (נ"א דִּיאֲשַׁתְּכַחוּ
בְּהִדְהָ) בְּתוּשְׁבַחְתָּא דְּאוּרֵייתָא, פֻּלְהוּ כְּתִיבִין
בְּבִגְי הֵיכְלָא, וְאַקְרוּן בְּשִׁמְהוֹן, וְאַלִּין רְשִׁימִין
בִּימָמָא.

תָּא חֲזִי שְׁמָא חֲדָא קְדִישָׁא אֵית בְּגִלוּפֵי אַתְוֹן,
דִּהוּא שְׁלֹטָא מְפֻלְגוּ לִילֵיא וְאַילָךְ, וְאַיִנּוֹן
אַתְוֹן (כ"ד סעפ"ה יאעוּצ"ה) ׀ דְּמִנְצַפְּךָ פְּלִיל לֹון
׀, אִוְקְמוּהָ, (ישעיה ט) לְסַרְבָּה הַמְשַׁרְהָ. נ' הָוָה
אַסְתִּים לְהֵאִי וְלְהֵאִי, פְּדִין פְּתִרִין פְּלִילָן הוּא
ו' (נ"א י) דְּשְׁמָא קְדִישָׁא אַתְקִין לֵיהּ. וְסְתִים
מְבוּעָהָ. בְּתַר דְּאוּלִּידַת, פְּתִיחָא הוּת בְּחַד
רִישָׁא דְּפִתְחָא.

בְּרַ אַתְחַרִּיב בִּי מְקַדְשָׁא, אַסְתִּימוּ מְבוּעֵין מְפֻל
סְטָרִין. (ס"א אַתְ דָּא כְּלִיל אַתְוֹן) וְאַכְלִיל אַתְוֹן
אַחְרָן, וְאַיִנּוֹן שְׁבַעָה. תְּלַת מְהֵאִי סְטָרָא,
וְאַרְבַּע מְהֵאִי סְטָרָא. כ"ד. וְסִימָן (שִׁיר הַשִּׁירִים ד)
כְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ, ו' דְּכַר וְנוֹקְבָא
כְּלִיל פְּחָדָא, דָּא כְּלִיל תְּלַת מְפָאן וְתְלַת מְפָאן
וְאַיִנּוֹן שִׁית. וְאוּקְיָמְנָא בְּאַלִּין תְּרִין אַתְוֹן ׀
ו' אַתְפְּלָלוּ תְּרִיסַר אַתְוֹן, סְלִיק מְנַיִיהוּ תְּרִי.
חַד לְאַתְרַ חַד, וְחַד לְאַתְרַ חַד.

כ"ד סעפ"ה יאע"ו צה, הָכִי אַתְגְּלִיפּוּ אַתְוֹן,
וְרִזָּא דָּא בְּכִי תַצָּא לְמַלְחָמָה, קָרָא
דְּכְתִיב, (דברים כב) כִּי יִהְיֶה נַעֲרָה בְּתוּלָה. נַעֲרָה
כְּתִיב, בְּתַר דְּאַסְתַּלַּק לִילֵיא, וְצַפְרָא נְהִיר,
כְּדִין ה' סְלָקָא וְאַתְפְּלִילַת בְּנְהוּרָא עֲלָאָה.
וְכַדִּין יַדְעָתָה שְׁחַר מְקוּמוּ, דִּידַע (דְּנוּדָא) שְׁחַר
מְקוּמוּ דִּה"א, וְאַתְפְּלִילַת בְּגוּיָהּ.

בְּשִׁמָּא, (וּמְתַחַבְרִים בְּאֲחָד) וְשׁוּרְהָ
בְּזִרְעֵ בְּמִקְוָמָה. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא בָּא לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצְּדִיקִים
שְׁבִגְנֵי עָדָן, וְאִז כָּל מִי שְׁמַתְעוּרַר
לְעַסְק בְּתוּרָה בְּאוּתָהּ שְׁעָה
מְשַׁתַּתְּףִי יַחַד אַתָּה, מְשׁוּם שְׁהִיא
(יִשְׁבַּת) וְכָל אוּכְלוּסִיָּה מְשַׁבְּחִים
לְמַלְךָ הַעֲלִיּוֹן, וְכָל אֵלוּ שְׁנַמְצָאִים
(שְׁהַשְׁתַּתְּפוּ אַתָּה) בְּתַשְׁבְּחוֹת הַתּוּרָה,
פְּלִם כְּתוּבִים בְּבִגְי הַהֵיכָל וְנִקְרָאִים
בְּשִׁמּוֹתֵם, וְאַלָּה רְשׁוּמִים בִּיּוֹם.
בָּא וּרְאֵה, שְׁם קְדוּשׁ אֶחָד יֵשׁ
בְּאוּתִיּוֹת חֲקוּקוֹת, שְׁהוּא שׁוּלַט
מְחַצּוֹת הַלֵּילָה וְאַילָךְ, וְהֵן אוּתִיּוֹת
(כ"ד סעפ"ה יאעוּצ"ה) ׀ שֶׁל מְנַצֵּף
כּוֹלֵל אוּתֵם. ׀ פְּרִשׁוּהָ (ישעיה ט)
לְסַרְבָּה הַמְשַׁרְהָ. נ' הִיָּתָה סְתוּמָה
לְזָה וְלְזָה, וְאִז כְּתִרִים כְּלוּלִים הוּא
ו' (י) שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ הַתְּקִינּוּ,
וְסַתֵּם מְבוּעֵיָהּ. אַחַר שְׁיַלְדָּה,
פְּתוּחָה הִיָּתָה בְּרֵאשׁ אֶחָד שֶׁל
הַפֶּתַח.

בְּשַׁחֲרֵב בֵּית הַמְּקַדֵּשׁ נִסְתָּמוּ
הַמְּבוּעִים מְפֻל הַצְּדִיקִים, (אות זו
כּוֹלֵל אוּתִיּוֹת) וְנִכְלְלוּ אוּתִיּוֹת
אַחְרוֹת, וְהֵן שְׁבַע. שְׁלֹשׁ מְצַד זֶה,
וְאַרְבַּע מְצַד זֶה. כ"ד. וְסִימָן -
(שִׁיר הַשִּׁירִים ד) כְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם
אֵין בָּךְ. ו' זְכָר וְנוֹקְבָה כְּלוּלִים
בְּאַחָד, זֶה כּוֹלֵל שְׁלֹשׁ מְפָאן וְשְׁלֹשׁ
מְפָאן, וְהֵם שֵׁשׁ. וּבְאַרְנוּ, בְּשִׁתִּי
אוּתִיּוֹת אֵלָה, ׀ ו', נִכְלְלוּ שְׁתִּים
עֲשָׂרָה אוּתִיּוֹת. הֵסֵר מִהֵן שְׁתִּים,
אַחַת לְמִקּוּם אֶחָד, וְאַחַת לְמִקּוּם
אֶחָד.

כ"ד סעפ"ה יאעוּצ"ה, כְּךָ נַחֲקִיקוּ
הָאוּתִיּוֹת, וְסוּד זֶה בְּכִי תַצָּא
לְמַלְחָמָה, פְּסוּק שְׁכַתוּב (דברים כב)
כִּי יִהְיֶה נַעֲרָה בְּתוּלָה. נַעֲרָה כְּתוּב.
אַחַר שְׁהַסְתַּלַּק הַלֵּילָה וְהַבְּקָר
מְאִיר, אִז ה' עוֹלָה וְנִכְלְלַת בְּאוּר
עֲלִיּוֹן, וְאִז - יַדְעָתָה שְׁחַר מְקוּמוּ,
שְׁיַדַע (שְׁוּדָא) שְׁחַר מְקוּמוּ שֶׁל ה"א,
וְנִכְלְלַת בְּתוּכּוּ.

תא חזי, משה הוה שמשא, ובעא לאעלאה לארעא. אמר ליה קדשא בריה הוא, משה, פד אתי נהורא דשמשא, אתפליל סיהרא (דף קנ"ז ע"א) בגווייה, השתא דאנת שמשא, היך יקומון פחדא שמשא וסיהרא, לא נהיר סיהרא אלא בשעתא דאתפניש שמשא, אבל השתא לית אנת יכול. אי תבעי למנדע מנה שלח לך אנשים, לגרמך, בגין למנדע.

תא חזי, משה, אי תימא דהוא לא ידע דלא ייעול לארעא בזמנא דא. לאו הכי, אלא ידע, והוה בעי למנדע מנה, עד לא יסתלק, ושלח לאלין מאללי, פיון דלא אתיבו מלה בדקא יאות, לא שלח זמנא אחרא, עד דקודשא בריה הוא אחזי ליה, דכתיב, (דברים לב) עלה אל הר העברים הזה וראה את הארץ. וכתיב (דברים לד) ויראהו יי את כל הארץ. ולא דא בלחודוי, אלא כל אינון דזמינין למיקם בכל דרא ודרא, פלהו אחזי ליה למשה. ואתמר, ואוקמוה חברייא.

ביון דשאר משה למשלח, מה אמר לון. היש ביה עץ. וכי מה הוא דקאמר, ואי תימא דלא ידע. אלא (לקמן ימא מלה אבל הכא) הכי אמר משה, אם יש ביה עץ, הא ידענא דאנא איעול לתמן. מאי עץ. דא אילנא דחיי. ותמן לא הוה אלא בגן עדן דארעא. אמר אם יש ביה עץ דא, אנא איעול לתמן. ואי לא, לאו אנא יכיל למיעל.

אמר רבי חייא, פתיב (במדבר טו) וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת. מאן עצים הכא. ומאן הוא דא. אלא דא צלפחד, והוה דייק על אלין אילנין, הי מנייהו רב על אחרא, ולא חשש ליקרא דמאריה, ואחלה שבת לשבת. הדיא הוא דכתיב, (במדבר כז) פי בחטאו מת, בחטא ו' מת. (ורוא דכלא

בא וראה, משה הוה השמש, ורצה להפגס לארץ. אמר לו הקדוש ברוך הוא, משה, כשבא אור השמש, נכללת הלכנה בתוכו. כעת שאתה שמש, איך יקומו כאחד שמש וכלכנה? הלכנה אינה מאירה אלא בשעה שמתכנסת השמש, אבל כעת אינך יכול. אם תרצה לדעת ממנה, שלח לך אנשים, לעצמך, כדי לדעת.

בא וראה, משה, אם תאמר שהוא לא ידע שלא יפגס לארץ בזמן זה - לא כן, אלא ידע, ורצה לדעת ממנה עד שלא יסתלק, ושלח את המרגלים הללו. פיון שלא השיבו דבר פראוי, לא שלח פעם אחרת, עד שהקדוש ברוך הוא הראה לו, שכתוב (דברים לב) עלה אל הר העברים הזה וראה את הארץ. וכתוב (שם לד) ויראהו ה' את כל הארץ. ולא זה בלבד, אלא כל אלו שעתידים לעמד בכל דור ודור, כלם הראה למשה. ונתפאר, ופרשוה החברים.

ביון שהתר משה לשלח, מה אמר להם? היש ביה עץ. וכי מהו שאמר? ואם תאמר שלא ידע? אלא (לפנינו יאמר דבר, אבל כאן) כן אמר משה: אם יש ביה עץ, הרי ידעתי שאני אפגס לשם. איזה עץ? זה עץ החיים. ושם לא היה, אלא בגן עדן שבארץ. אמר, אם יש ביה עץ זה, אני אפגס לשם. ואם לא, לא אוכל אני להפגס.

אמר רבי חייא, פתיב (במדבר טו) וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת. איזה עצים כאן? ומה הוא זה? אלא זה צלפחד, והיה מדקדק על העצים הללו איזה גדול מהאחר, ולא חשש לכבוד רבונו, והחליף שבת לשבת. זהו

מת, בחטא ו' מת. (ורוא דכלא

וְדַאי מְקוּשָׁשׁ עֲצִים) בְּגִין כֹּה־, הָיָה דִינִיהָ סְתִים, וְלֹא אֶתְפָּרֵשׁ דִּינִיהָ פְּדִינִין אַחֲרֵינֵין. בְּגִין דְּמַלְהָ דָּא בְּעֵי בַחֲשָׁאֵי וְסְתִים וְלֹא גְלִיָּא. וְעַל דָּא לֹא אֶתְמַר בְּאַתְגְּלִיָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד יִקְרָ לִיקְרִיָּה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שְׁאָר עֲצִים בְּהַדִּי שֶׁבֶת הָיָה מְקוּשָׁשׁ, וְקָבִיל עוֹנֵשׂא לְפּוּם שְׁעֵתָא, וְאַתְכַּפֵּר חוֹבִיָּה. וְעַל דָּא אֶתְקַשְׁי מוֹשֶׁה בְּדִינָא דְבִנְתָּא, דְּלֹא יָדַע אֵי אֶתְכַפֵּר לְמַהוּי לְבִנְתִּיהָ חוֹלֵק וְאַחֲסָנָא אֵי לֹאוּ. כִּינּוּן דְּדַכְר שְׁמִיָּה (דְּצִלְפְּחָד) קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכַתִּיב כִּן בְּנוֹת צִלְפְּחָד דְּבָרַת, אֶתְיָדַע דְּהָא אֶתְכַפֵּר חוֹבִיָּה.

תָּא חֲזִי, ב' אֵילָנִין אֵינּוּן, חַד לְעִילָא, וְחַד לְתַתָּא, בְּדָא חֲיִין, וּבְדָא מוֹתָא. מָאן דְּאַחֲלַף לֹון, גָּרִים לִיָּה מוֹתָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, וְלִית לִיָּה חוֹלְקָא בְּהָהוּא עֲלָמָא. וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה, (מְשָׁלִי כַּח) דְּבִשׁ מְצָאֵת אָכוּל דִּינָךְ וְגו'.

אֲרוֹן וְתוֹרָה בְּחַד קִיָּמִי. תוֹרָה עֲקָרָא, אֲרוֹן בֵּיתָא. וְעַל דָּא, אֲרֵן חֶסֶד בְּלֹא וְאִ"ו בְּכָל אֶתֶר, אֲרֵן הַבְּרִית, אֲרֵן הַעֲדוּת. בְּכָל אֶתֶר אֶתֶרֶן דְּרוּעָא יְמִינָא, בַּר בְּחַד, דְּכַתִּיב (בְּמַדְבָּר א) כָּל פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, נִקְוּד לְעִילָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מוֹשֶׁה אֵילָנָא דְּחִיֵּי נִקְט, וְעַל דָּא בְּעָא לְמַנְדַּע, אֵי הָיָה שְׂכִיחַ בְּאַרְעָא, אֵי לֹאוּ, וּבְגִין כֹּה־ אָמַר, הִישׁ בְּהָ עֵץ אִם אֵין וְהִתְחַזְקַתֶּם וְלִקְחַתֶּם מִפְּרֵי הָאָרֶץ. דְּהָא אֵילָנָא דְּחִיֵּי אֶתְתַּמְד לְכָלָא. וְאֵינּוּן לֹא אֵייתִיאוּ אֲלֵא עֲנָבִים וְרִמּוֹנִים וְתַאנִּים, בְּאֵילָנָא אֶתְרָא תְּלִיִין וְאַחֲיָדָן.

תָּא חֲזִי, (בְּמַדְבָּר י"ג) שְׁלַח לָךְ אֲנָשִׁים: בְּגִינָךְ. רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח, (מְשָׁלִי כַּח) כְּצִנַּת שְׁלֹג בְּיוֹם קְצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשִׁלְחֵיו וְנִפְּשׁ אֲדָנָיו יָשִׁיב. כְּצִנַּת

שְׁפָתוֹב (שֵׁם כּו) כִּי בַחֲטָאוּ מֵת, בַּחֲטָא ו' מֵת. (וְסוּד הַכֵּל וְדַאי מְקוּשָׁשׁ עֲצִים) בְּגִלְלָא זֶה הָיָה דִינּוּ סְתוּם, וְלֹא הִתְפָּרֵשׁ דִּינּוּ פְּדִינִים אַחֲרִים, מִשּׁוּם שְׂדִכְר זֶה צְרִיךְ בַּחֲשָׁאֵי וְנִסְתָּר וְלֹא גְלוּי, וְעַל זֶה לֹא נֶאֱמַר בְּגְלוּי, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה כְבוֹד לְכַבּוּדוֹ.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שְׁאָר הָעֲצִים יַחַד עִם שֶׁבֶת הָיָה מְקוּשָׁשׁ, וְקָבִיל עֲנֵשׁ לְפִי שְׁעָה וְהִתְכַּפֵּר חֲטָאוֹ. וְעַל זֶה הִתְקַשְׁה מוֹשֶׁה בְּדִין הַבְּנוֹת, שְׁלֹא יָדַע אִם הִתְכַּפֵּר לְהִיּוֹת לְבִנּוֹתָיו חֵלֶק וְנִחְלָה אִם לֹא. כִּינּוּן שְׁהַזְכִּיר שְׁמוֹ (שֵׁל צִלְפְּחָד) הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁפָתוֹב (שֵׁם) כִּן בְּנוֹת צִלְפְּחָד דְּבָרַת, נוֹדַע שְׁהִתְכַּפֵּר חֲטָאוֹ.

בֹּא וּרְאֵה, שְׁנֵי עֲצִים הֵם, אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה, בְּזֶה חֲיִים וּבְזֶה מוֹת. מִי שְׂמַחֲלִיפֶם, גּוֹרֵם לוֹ מוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה, (מְשָׁלִי כַּח) דְּבִשׁ מְצָאֵת אָכֹל דִּינָךְ וְגו'.

אֲרוֹן וְתוֹרָה בְּאֶחָד עוֹמְדִים. תוֹרָה הַעֲקָר. הָאֲרוֹן הַבֵּית. וְעַל זֶה אֲרֵן חֶסֶד בְּלִי וְאִ"ו בְּכָל מְקוּם; אֲרֵן הַבְּרִית, אֲרֵן הַעֲדוּת. בְּכָל מְקוּם אֶתֶרֶן זְרוּעַ יְמִין, פְּרִט לְאַחַד, שְׁפָתוֹב (בְּמַדְבָּר א) כָּל פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, נִקְוּד לְמַעְלָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מוֹשֶׁה נִקְט עֵץ חֲיִים, וְלִכְן רָצָה לְדַעַת אִם הָיָה מְצוּי בְּאַרְץ אִם לֹא, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הִישׁ בְּהָ עֵץ אִם אֵין וְהִתְחַזְקַתֶּם וְלִקְחַתֶּם מִפְּרֵי הָאָרֶץ. שְׁהָרֵי עֵץ חֲיִים נִחְמַד לְכָל. וְהֵם לֹא הִבִּיאוּ אֲלֵא עֲנָבִים וְרִמּוֹנִים וְתַאנִּים, בְּאֵילָן אֶחָד תְּלִיִים וְאַחֲוִיָּים.

בֹּא וּרְאֵה, שְׁלַח לָךְ אֲנָשִׁים, בְּשִׁבְלֶךְ. רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח, (מְשָׁלִי כַּח) כְּצִנַּת שְׁלֹג בְּיוֹם קְצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשִׁלְחֵיו וְנִפְּשׁ אֲדָנָיו יָשִׁיב. כְּצִנַּת